

Broj :

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
SUDA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2005. GODINU**

Sarajevo, maj 2006. godine

I MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja **Suda Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Sud) na dan 31.12.2005. godine.
- 1.2. Rukovodstvo Suda je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo proveli.
- 1.3. Zakonska utemeljenost revizije sadržana je u Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH', broj:12/06). Reviziju smo obavili u skladu sa revizionim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – INTOSAI ('Službeni glasnik BiH', broj: 15/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenljivim računovodstvenim standardima i da predstavljaju tačan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sistema internih kontrola kojima se osigurava primjena zakona i propisa, zaštita imovine, pouzdano izvještavanje.
- 1.4. Revizija je, na osnovu uzoraka, ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, te dala ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, procjenu odluka rukovodstva značajnih za sastavljanje finansijskih izvještaja, usaglašenost sa zakonima i propisima, kao i ocjenu sistema internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Prema našem mišljenju, revidirani finansijski izvještaji za 2005. godinu predstavljaju, u svim značajnijim aspektima, realno i objektivno stanje na dan 31.12.2005. godine.

Bez namjere daljeg kvalificiranja našeg mišljenja skrećemo pažnju na unapređenje sistema internih kontrola i procesa planiranja i izvršenja budžeta (tačke 3.1. i 3.2.).

II REVIZIONI IZVJEŠTAJ

1. Uvod

Zakonom o Sudu Bosne i Hercegovine¹ osnovan je Sud Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sud), sa sjedištem u Sarajevu, s ciljem osiguranja efikasnog ostvarivanja nadležnosti države Bosne i Hercegovine i poštivanja ljudskih prava i vladavine zakona na njenoj teritoriji.

Sud čine predsjednik i određeni broj sudija, kako je to propisano navedenim zakonom. Sud ima svoj budžet, koji je sastavni dio Budžeta institucija Bosne i Hercegovine. Budžet Suda sadrži posebne stavke kojima se preciziraju budžetske potrebe za rad Odjeljenja I za ratne zločine i Odjeljenja II za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju Krivičnog i Apelacionog odjeljenja. Sudu je u 2005.godini pružena i logistička podrška od strane Ureda registrara za rad Odjela I i Odjela II.

2. Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Suda za 2004. godinu o čemu je sastavljen Izvještaj o reviziji i prethodnu reviziju za 2005. godinu o čemu je sastavljeno i Sudu dostavljeno Pismo preporuka. Osvrtom na preporuke revizije koje su sadržane u ova dva dokumenta konstatovali smo da je Sud preduzeo određene aktivnosti na otklanjanju nedostataka i da je većina preporuka realizovana te da su određene aktivnosti u vezi primjene preporuka u toku. Navodimo pregled preporuka revizije i status njihovog rješavanja:

Realizovane preporuke:

- Izvršena su unapređenja sistema internih kontrola rukovodstva u dijelu kontrole i evidentiranja finansijskih transakcija, planiranja i praćenja izvršenja budžeta kao i izvještavanja o radu Suda;
- Sud je donio plan i program rada i osigurao referat o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera;
- Izvršen je popis sredstava i izvora sredstava za 2005. godine.

Aktivnosti koje su u toku:

- U toku su aktivnosti oko unapređenja procesa planiranja odnosno rade se pripreme i educira osoblje za projektno i strateško srednjoročno planiranje.

---

¹ Zakon o Sudu BiH ('Službeni glasnik BiH', br. 29/00, 15/02, 16/02, 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 4/04, 9/04, 35/04, 61/04).

3. Nalazi i preporuke

3.1. Sistem internih kontrola²

Revizija je izvršila ispitivanje sistema internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvaliteta finansijskog upravljanja u Sudu. Cilj ovih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su operativni ciljevi ostvareni i koliko su pouzdani podaci na kojima se baziraju godišnji finansijski izvještaji, te da li je finansijsko upravljanje u skladu sa postojećim propisima.

Ministarstvo finansija i trezora BiH, dostavilo je svim korisnicima budžeta Praktični vodič za efikasnu internu kontrolu u institucijama Bosne i Hercegovine³ koji sadržava smjernice u vezi izrade pravilnika o internim kontrolama. Vodič je usvojen u okviru Akcionog plana od strane Vijeća ministara i baziran je na, u svijetu, široko prihvaćenom modelu sistema internih kontrola od pet komponenti:

- o kontrolnog okruženja,
- o procjene rizika,
- o kontrolnih aktivnosti,
- o informacija i komunikacija,
- o monitoringa.

Sud nije do sada preduzeo potrebne aktivnosti na izradi Pravilnika o internim kontrolama koji omogućava primjenu ovakvog modela internih kontrola. Najveća odgovornost za uspostavljanje sistema internih kontrola vezana je za rukovodstvo Suda (predsjednik Suda i generalni sekretar Suda). Istovremeno uvođenje sistema internih kontrola zasnovanog na modelu od pet komponenti najviše će koristiti rukovodstvu, jer će takav sistem osigurati (u razumnoj mjeri) zaštitu poslovanja od eventualnih prijevara, grešaka ili zloupotreba.

Ured za reviziju podržava ovakav model pristupa uspostave sistema internih kontrola, te preporučuje Sudu da poduzme aktivnosti na izradi Pravilnika o internim kontrolama koji će se bazirati na datim smjernicama, a sve u cilju otklanjanja rizika od eventualnih grešaka i zloupotreba u poslovanju Suda.

3.2. Planiranje i izvršenje budžeta

Analizom budžeta ustanovili smo da postoje odstupanja traženog u odnosu na odobreni, kao i traženog i izvršenog budžeta, a koje su posljedica određenih slabosti sistema internih kontrola ovog procesa. Ovdje se prije svega misli na to da planiranje nije vršeno na osnovu potrebnih ulaznih parametara kao što su analize stvarnih potreba za materijalnim i ljudskim resursima za izvršenje ciljeva i zadataka, te parametara koje Odjelu za finansije i računovodstvo trebaju dostaviti ostale službe Suda. S druge strane, Ministarstvo finansija i trezora BiH izvršilo je

² Sistem internih kontrola podrazumijeva skup postupaka i mjera koje preduzima rukovodstvo u cilju osiguranja tačnosti i pravilnosti evidentiranja finansijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima, te efikasnost, ekonomičnost i efektivnost trošenja javnog novca kao i zaštite imovine.

³ Pogledati Instrukciju za razvoj i održavanje sistema internih kontrola od 08.03.2005. godine koju je sačinilo Ministarstvo finansija i trezora BiH i Akcioni plan za uspostavu sistema internih kontrola u institucijama BiH koji je predložila radna grupa za izradu i provođenje akcionog plana za jačanje sistema internih kontrola koju je imenovalo Vijeće ministara Odlukom broj: 277/04 od 16.12.2004. godine.

umanjenje traženog budžeta na stavci 'Ugovorene usluge' bez prethodnog usaglašenja sa Sudom, što je imalo za posljedicu da je Sud u toku godine, po odobrenju Ministarstva finansija i trezora BiH, izvršio restrukturiranje rashoda kojim je povećana stavka 'Ugovorene usluge' u ukupnom iznosu od 180.000 KM. Dalje želimo skrenuti pažnju na proces izrade plana nabavki koji treba biti detaljan i sačinjen na osnovu specifikacija potreba svih organizacionih jedinica i uvida u stvarno stanje sredstava kojima Sud raspolaže. Posebno ističemo značaj predstojeće transformacije Ureda registrara koji je pružao logističku podršku Sudu tj. preuzimanje materijalnih i ljudskih resursa u skladu sa potpisanim sporazumom o reformi pravosuđa u Bosni i Hercegovini.

Analizom predloženog, odobrenog i ostvarenog budžeta i uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrdili smo da Sud nije prekoračio pojedine budžetske pozicije kao ni ukupan budžet, ali da postoje slabosti u planiranju budžeta koje se odnose na značajno odstupanje odobrenog od predloženog budžeta kako u planiranom broju zaposlenih tako i u nominalnim iznosima po pojedinoj budžetskoj poziciji.

S obzirom da je kvalitetno planiranje budžeta, kao strateški važne osnove za osiguranje materijalnih i ljudskih resursa, veoma značajno za ekonomično i transparentno upravljanje sredstvima, predlažemo da se o budžetu i njegovom izvršenju raspravlja i na sjednicama Suda. Potrebno je, takođe, uložiti dodatne napore i poboljšati komunikaciju sa Ministarstvom finansija i trezora BiH, te usaglasiti stavke na kojima će se eventualno umanjenje plana budžeta izvršiti. Dalje u saradnji sa navedenim ministarstvom potrebno je pravovremeno osigurati sredstva za rad Suda u skladu sa potrebama Suda i utvrđenom dinamikom preuzimanja kadrova od Ureda registrara.

4. KORESPONDENCIJA

Instituciji je uručen nacrt Izvještaja o reviziji za 2005. godinu, na razmatranje i dostavljanje komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Institucija nije dostavila svoje komentare na nalaze sadržane u Izvještaju.

ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA

mr. Dragan Kulina

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

Prilog 1.

PREGLED TRAŽENOG, ODOBRENOG I IZVRŠENOG BUDŽETA ZA 2005. GODINU

Red. broj	Vrsta rashoda	Prijedlog budžeta za 2005.god.	Odobreni budžet za 2005.god.	Promjena strukture budžeta	Tekuće rezerve	Donacije	Ostalo *	Ukupno budžet (4+5+6+7+8)	Izvršenje budžeta 2005. god.	Razlika (9-10)	Indeks (10/9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I	Tekući izdaci	4.810.783	3.802.166	0	0	0	0	3.802.166	3.498.247	303.919	92
1.	Plate zaposlenih	3.492.366	2.738.129	-120.000	0	0	0	2.618.129	2.589.216	28.913	99
2.	Naknade troškova zaposlenih	484.417	317.037	-60.000	0	0	0	257.037	195.770	61.267	76
3.	Putni troškovi	57.000	57.000	0	0	0	0	57.000	42.371	14.629	74
4.	Izdaci telefonskih i pošt.usluga	85.000	85.000	0	0	0	0	85.000	71.061	13.939	84
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	120.000	100.000	0	0	0	0	100.000	73.288	26.712	73
6.	Nabavka materijala	100.000	100.000	0	0	0	0	100.000	49.538	50.462	50
7.	Izdaci za usl. prevoza i goriva	40.000	40.000	0	0	0	0	40.000	5.194	34.806	13
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	20.000	20.000	0	0	0	0	20.000	132	19.868	1
9.	Izdaci za tekuće održavanje	42.000	42.000	0	0	0	0	42.000	18.451	23.549	44
10.	Izdaci za osiguranje	20.000	20.000	0	0	0	0	20.000	6.540	13.460	33
11.	Ugovorene usluge	350.000	283.000	180.000	0	0	0	463.000	446.686	16.314	96
II	Kapitalni izdaci	0	10.000	0	0	0	0	10.000	7.133	2.867	71
1.	Nabavka građevina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabavka opreme	0	10.000	0	0	0	0	10.000	7.133	2.867	71
3.	Nabavka ostalih stalnih sreds.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III	Programi posebne namjene	150.000	100.000	0	0	0	323.119	423.119	422.481	638	100
1.	Međunarodna suradnja	150.000	100.000	0	0	0	0	100.000	99.362	638	99
2.	Odjel za ratne zločine	0	0	0	0	0	323.119	323.119	323.119	0	100
IV	SVEUKUPNO	4.960.783	3.912.166	0	0	0	323.119	4.235.285	3.927.861	307.424	93
	Broj zaposlenih	90							74		0